

Gyengítené a versenyhivatalt egy meggondolatlan fejcsere

Több mint hétmilliárd forint bírságot szabott ki fél év alatt a GVH

Nem tudni, mik a kormány szándékai a versenyhivatal vezetésével, de szakértők figyelmeztetnek: a kormány a hivatal szakmai hitelességével játszik, ha erővel avatkozik be. A bírságkasza az első fél évben is suhogott a kartellező és a fogyasztókat megtévesztő cégek fölött, a GVH 7,6 milliárd forint büntetést szabott ki.

Batka Zoltán

Könnyen lehet, hogy csak néhány héttel tudta Sólyom László visszatartani Orbán Viktor miniszterelnököt abban, hogy egy az egyben lecserélje a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) jelenlegi felső vezetését. A rövidesen leköszönő államfő ugyan nemrégiben az Alkotmánybírósághoz (AB) utalta a versenytörvény ezt célzó fideszes módosítását, ám úgy hírlik, hogy a kormánypárt sem várja zsebre dugott kézzel a taláros testület döntését és új törvénymódosítással készülnek az őszi parlamenti ülészsakra. Bár a kormány részéről eddig nem hangzott el konkrét igény az utóbbi években belföldön és külföldön egyaránt komoly presztízst ki vívott GVH vezetésének a lecseréléseire, a kormányzati szándék felől nem sok kétséget hagy a versenytörvény nemrég elfogadott, Szatmáry Kristóf és Horváth Zsolt által jegyzett módosítása. A Sólyom László által az Alkotmánybírósághoz küldött törvény arra adna lehetőséget Orbán Viktornak, hogy Nagy Zoltán a jelenlegi GVH-elnök mandátumának november elsejei lejártakor egy füst alatt új alelnököket is kinevezzenek a megbízatásukat a Bajnai-kormány idején megkapó Gadó Gábor és Wallacher Lajos alelnökök helyére. A papírforma - versenytörvény - szerint az elnök és a két elnökhelyettes személyére a miniszterelnök csak javaslatot tesz és őket a köztársasági elnök nevezi ki, aki addigra Schmitt Pál lesz. A jelenleg hatályos versenytörvény szerint az elnöki mandátum lejárta előtt három hónappal - így augusztus elsején - Orbán Viktornak meg kell nevezni Nagy Zoltán esetleges utódját. Egyelőre nem tudni, hogy a Fideszben kit szándékoznak megbízni ezzel a poszttal. Azonban nem kicsi a tétje annak, hogy pártfüggetlen szakmai, vagy a napi politikai döntéshozókhöz jobban kötődő személy kerül-e a GVH élére. A Versenyhivatal az utóbbi években főként kartell és erőfölényes ügyekben jó pár, korábban kikezdehetetlen politikai beágyazottságúnak vélt céget is vaskos milliárdokra bírságot. Mint Nagy Zoltán GVH-elnök többször is utalt rá: az ilyen esetekben az üzleti szféra képviselői komoly lobbitevékenységet folytattak a GVH vezetésénél. Ugyan a legfelsőbb uniós versenyhatóságnak, az Európai Bizottságnak nincs vétőjoga, hogy a tagállamokban kit neveznek ki a versenyhivatalok élére, ám Brüsszelben különbséget tesznek a "komoly" tagállami versenyhivatalok - ahová a GVH-t is sorolják - és azon hivatalok között, amelyeknek ilyen-olyan működésbeli furcsaságai miatt nem veszik érdemben figyelembe a javaslatait. A GVH tavaly egész évben 5,9, míg idén fél év alatt 7,6 milliárd forint bírságot szabott ki. Utoljára 2006-ban szökkent a bírságmennyiség 7 milliárd fölé. Akkor a biztosító, idén a vasútépítő kartellre kirótt büntetés dobta meg a statisztikát.

Mivel a GVH eddig nem bukkant olyan információra, ami alátámasztja, hogy kartelleznének a lakás-takarékpénztárak, így ágazati vizsgálattal próbálják kideríteni, hogy miért nem látni ezen a piacon az érdemi verseny nyomát. Az érintett cégek működésére a viszonylag magas haszonkulcsok mellett az jellemző, hogy szinte

azonos hitel- és termékportfólióval rendelkeznek. A GVH várhatólag az év végéig befejezi ezt a vizsgálatot.

(Népszabadság, 2010. július 21., szerda, 10. oldal)